

25 Temmuz 2016

Uluslararası Akademiler ve Bilimsel Toplulukların İnsan Hakları Ağı (The International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies; kısaca H.R. Network) tüm dünyadaki akademisyenlerin temel insan haklarını destekler ve savunur. H.R. Network Yönetim Kurulu olarak bizler, Türkiye'de 15 Temmuz'daki askeri darbe girişimini izleyen olayları yakından takip ettik ve ülkedeki akademisyenlere yönelik baskıcı uygulamalardan dolayı yoğun kaygı içindeyiz.

Darbe girişimini izleyen günlerde, akademisyenlerin seyahat özgürlüğü kısıtlandı, yurtdışındaki akademisyenlere Türkiye'ye geri dönme talimatı verildi, ülkenin tüm üniversitelerindeki 1.500'den fazla dekanın istifasını vermesi talep edildi ve yüzlerce akademisyen görevden alındı. Söz konusu uygulamaların arkaplanını oluşturan daha geniş baskılar kapsamındaysa kitlesel gözaltılar, devlet kurumlarında görevden alma ve işten atmalar yaşandı. Edindiğimiz bilgiler, bu türden on binlerce vakanın yaşandığını gösteriyor.

Milli güvenliğin korunması hiç şüphesiz ki meşru bir amaçtır, ancak bu uğurda temel insan haklarının çiğnenmesi ya da akademik özgürlüklere yönelik kapsamlı saldırıların gerçekleştirilmesi söz konusu olamaz. Türk yetkililerce ilan edilen üç aylık olağanüstü hal nedeniyle, ülkenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) çerçevesindeki kimi yükümlülüklerini askıya alması gündemde. Ancak AİHS kapsamında Türkiye bireysel haklara getirilecek her tür sınırlamanın da "tamamen durumun gerekleri çerçevesinde" ve ölçülü olmasını sağlamak zorundadır.

Türk hükümetinden, güvenlik adına alınacak her tür tedbirin, Türkiye'nin uluslararası insan hakları çerçevesindeki yükümlülükleriyle uyum içinde olmasını talep ediyoruz. Bu tür bir tutum sergilemesi, Türk hükümetinin 15 Temmuz olaylarına rağmen insan hakları ve akademik özgürlüklere bağlı olduğunu önemli bir göstergesi olacaktır.

D. Balasubramanian
Édouard Brézin
Martin Chalfie*
Abdallah S. Daar
Belita Koiller
Pedro León Azofeifa
Henrietta Mensa-Bonsu
Dong-Pil Min
Ida Nicolaisen
John Polanyi*
Ovid Tzeng

- Nobel Ödülü sahibi